

**XÂY DỰNG, CHỈNH ĐÓN ĐẢNG
THEO DI CHỨC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH -
VẤN ĐỀ PHẨM CHẤT CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN HIỆN NAY**

Nguyễn Khoa Huy^{1*}

¹Bộ môn Lý luận chính trị, Trường Đại học Nông Lâm Thành phố Hồ Chí Minh

**Tác giả liên hệ: nkhuygtvt2@gmail.com*

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 10/3/2020; Ngày nhận chỉnh sửa: 09/4/2020; Ngày duyệt đăng: 29/4/2020

Tóm tắt

Trong suốt 90 năm (1930-2020), Đảng Cộng sản Việt Nam với những cán bộ, đảng viên ưu tú đã lãnh đạo nhân dân, đưa đất nước ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Tuy nhiên, dưới tác động của cơ chế thị trường hiện nay, bên cạnh những cán bộ, đảng viên gương mẫu, vẫn có một số người bị tha hoá. Từ thực trạng trên, với các tư liệu thu thập được, sử dụng phương pháp phân tích và so sánh thì tác giả đưa ra một số giải pháp cơ bản. Bài viết không chỉ góp phần nâng cao phẩm chất cán bộ, đảng viên theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cũng như xây dựng Đảng vững mạnh mà còn tăng cường niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng trong công cuộc đổi mới đất nước hiện nay.

Từ khoá: *Chủ tịch Hồ Chí Minh, Di chúc, Đảng Cộng sản Việt Nam, đảng viên.*

**CONSTRUCTING, IMPROVING THE PARTY UNDER
PRESIDENT HỒ CHÍ MINH'S TESTAMENT - THE QUALITY ISSUES
OF CADRES AND PARTY MEMBERS AT PRESENT**

Nguyen Khoa Huy^{1*}

¹Department of Politycal Theory, Nong Lam University - Ho Chi Minh City

**Corresponding author: nkhuygtvt2@gmail.com*

Article history

Received: 10/3/2020; Received in revised form: 09/4/2020; Accepted: 29/4/2020

Abstract

During the last 90 years (1930 - 2020), the Communist Party of Viet Nam together with its excellent cadres and party members has led the people and gained victory by victory for our country. However, under the influence of the current market mechanism, apart from the qualified cadres and party members, there exist the degenerated ones. Thereby, based on the collected data analysis, the article offers some fundamental solutions. It not only contributes to improving the quality of cadres and party members, based on President Hồ Chí Minh's Testament and building a strong Party, but also strengthening the people's confidence in the Party's leaderships for the present country's renewal process.

Keywords: *Party members, President Ho Chi Minh, testament, the Communist Party of Viet Nam.*

1. Đặt vấn đề

Ngày 3 tháng 2 năm 1930 Đảng Cộng sản Việt Nam đã được thành lập, sự ra đời của Đảng là một bước ngoặt vô cùng quan trọng trong lịch sử cách mạng Việt Nam. Đó chính là thành quả của sự kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước Việt Nam, là sự chuẩn bị chu đáo mọi mặt của của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Cả cuộc đời cống hiến, chưa một phút ngơi nghỉ, đến lúc chuẩn bị nhắm mắt xuôi tay, Người vẫn không quên trách nhiệm của mình, không quên căn dặn đối với những người ở lại, đặc biệt là căn dặn đối với các cán bộ, đảng viên. Theo thời gian, những lời dạy đối với các cán bộ, đảng viên trong bản Di chúc của Bác đến nay vẫn sống mãi, ngày càng khẳng định giá trị và tính cấp thiết.

2. Nội dung

2.1. Thực trạng phẩm chất của người cán bộ, đảng viên hiện nay

Thời đại ngày nay, dưới tác động của cơ chế thị trường đã kích thích sự phát triển kinh tế, nâng cao đời sống xã hội của người dân, tạo điều kiện cho sự phát triển của con người về mọi mặt. Con người sẽ trở nên tự chủ, quyết đoán và năng động hơn. Có không ít những tấm gương sáng về phẩm chất đạo đức, những cán bộ, đảng viên ưu tú như: Đồng chí Trương Thành Hỷ - tổ trưởng tổ dân phố, tổ 7, ấp Nam Thới, xã Thới Tam Thôn, huyện Hóc Môn. Ông là lão thành cách mạng, đảng viên cao tuổi (95 tuổi) nhưng luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm, làm nhiều việc tốt; đồng chí Nguyễn Ngọc Ân, chủ tịch Hội Người cao tuổi, Bí thư chi bộ Khu phố 2, Phường 5, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh. Với vai trò Bí thư Chi bộ, đồng chí luôn sâu sát địa bàn khu phố, có mặt trong nhiều hoạt động xã hội, làm cầu nối đưa chính sách của Đảng về với đảng viên trong Chi bộ và người dân khu phố. Thiếu tá Võ Hồng Hoàng, một đảng viên gương mẫu trong Chi bộ, Ban Chỉ huy Đội điều tra tổng hợp Công an huyện Bình Chánh. Đồng chí luôn nêu cao ý thức tự giác trong công việc, tích cực học tập và rèn luyện chuyên môn nghiệp vụ, sẵn sàng giúp

đỡ đồng nghiệp, có trách nhiệm với gia đình. Tiến sĩ Vũ Bích Ngọc - giảng viên Trường Đại học Khoa học tự nhiên, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, một đảng viên, một nhà nghiên cứu khoa học trẻ. Đồng chí đã có nhiều cống hiến cho các hoạt động khoa học như: ứng dụng tế bào gốc, nghiên cứu mạch máu, mô sụn nhân tạo...

Bên cạnh những mặt tích cực, dưới sự tác động của cơ chế thị trường đã gây ra những hiện tượng tiêu cực trong đời sống của người dân nói chung, đội ngũ cán bộ, đảng viên nói riêng. Trong một bộ phận cán bộ, đảng viên hiện nay thì vẫn nạn tham nhũng, lãng phí và suy thoái đạo đức đang trở nên nghiêm trọng, với những biểu hiện “ngày càng tinh vi, phức tạp, xảy ra trên nhiều lĩnh vực, ở nhiều cấp, nhiều ngành, làm cản trở sự phát triển kinh tế - xã hội, gây bức xúc trong dư luận, là thách thức nghiêm trọng đối với vai trò lãnh đạo của Đảng và hiệu lực quản lý của Nhà nước” (Văn phòng Trung ương Đảng, 2016, tr. 196).

Ví như: Vụ đại án kinh tế tại Tập đoàn Dầu khí Việt Nam và TCT xây lắp dầu khí mà người đứng đầu là Đinh La Thăng và Trịnh Xuân Thanh. Lần đầu tiên trong lịch sử tổ tụng Việt Nam, một người từng là Ủy viên bộ chính trị - Đinh La Thăng bị truy tố và đưa ra xét xử về tội cố ý làm trái quy định của nhà nước về quản lý kinh tế gây hậu quả nghiêm trọng. Dư luận chưa hết bàng hoàng thì tháng 7/2018 một vụ án lớn thứ hai được đưa ra ánh sáng. Người đứng đầu vụ án này lại chính là một vị tá trong quân đội, cựu Thượng tá quân đội Đinh Ngọc Hệ (tức Út “trọc”). Ông bị truy tố về tội lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong thi hành công vụ và sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức. Sau 2 vụ án kinh tế trên không lâu thì vụ án “Đánh bạc nghìn tỷ” qua mạng khiến người dân không khỏi giật mình vì những con số quá lớn (đường dây thu lời bất chính 9.850 tỷ đồng) (Ngọc Long, 2018). Điều nhức nhối nhất trong vụ án là sự “nhúng tay” của hai vị tướng công an: cựu Tổng Cục trưởng Tổng Cục Cảnh sát, Anh hùng lừng lừng vũ trang, Trung tướng Phan Văn Vĩnh và Cục trưởng Cục

Cảnh sát phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao, thiếu tướng Nguyễn Thanh Hoá. Hai ông đã lợi dụng chức vụ quyền hạn trong thi hành công vụ, bảo kê cho đường dây đánh bạc ngàn tỷ do Nguyễn Văn Dương, Phan Sào Nam tổ chức. Hay thật xót xa trước thực trạng đạo đức xuống cấp của một số cán bộ, đảng viên hiện nay. Gần đây, dư luận kinh hoàng và bức xúc với vụ án Phó phòng Cảnh sát kinh tế Công an tỉnh Thái Bình, thượng tá - Phạm Văn Lam và 3 người khác đã dâm ô tập thể nữ sinh lớp 9 ở Thái Bình, lại càng căm phẫn hơn vụ sàm sỡ bé gái trong thang máy của Nguyễn Hữu Linh. Một người đại diện cho luật pháp, từng làm đến chức Viện phó Viện kiểm sát nhân dân Đà Nẵng, luật sư Đoàn luật sư Đà Nẵng, nhưng lại có hành động biến thái, vi phạm pháp luật...

Qua các vụ án trên, đã cho thấy thực trạng đáng báo động về mặt đạo đức, lối sống của một số cán bộ, đảng viên hiện nay. Đúng như Đại hội XII đã nhận xét: “tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa được đẩy lùi; có mặt, có bộ phận còn diễn biến phức tạp hơn” (Văn phòng Trung ương Đảng, 2016, tr. 185). Nhân dân luôn đòi hỏi cán bộ lãnh đạo từ Trung ương tới cơ sở phải thực sự là tấm gương sáng về phẩm chất, năng lực và uy tín. Với những việc làm, hành động và lối sống thác loạn như thế, liệu người dân có còn trân trọng, có còn dám tin vào các vị ấy nữa không? Chính sự tham nhũng và suy thoái về chính trị cũng như đạo đức của một số cán bộ, đảng viên đang trở thành “vật cản lớn cho thành công của sự nghiệp đổi mới, cho sức chiến đấu của Đảng, đe dọa sự tồn vong của chế độ” (Văn phòng Trung ương Đảng, 2016, tr. 201).

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên hiện nay. Ta có thể khái quát lại thành một số nguyên nhân cơ bản sau: đó là do sự tác động tiêu cực của nền kinh tế thị trường, làm gia tăng sự phân hoá giàu nghèo, kích thích lối sống thực dụng; trong khi

đó, các thế lực thù địch thì không ngừng tăng cường các hoạt động chống phá, gây nên chiến dịch “diễn biến hoà bình”; đặc biệt, một số cán bộ, đảng viên hiện nay còn thiếu và yếu trong việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, xa rời lý tưởng; công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng vẫn chưa được quan tâm và chú trọng đúng mức; bên cạnh đó, vấn đề quản lý đảng viên còn bị buông lỏng, kỷ luật không nghiêm...

2.2. Bồi dưỡng phẩm chất cho cán bộ, đảng viên theo Di chúc của Hồ Chí Minh

2.2.1. Cán bộ, đảng viên cần phải “giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”

“Có thể nói, một xã hội ổn định, phát triển bền vững là một xã hội được xây dựng trên nền tảng kinh tế phát triển, đạo đức và lối sống lành mạnh. Một Đảng muốn vững mạnh phải đứng vững trên nền tảng trí tuệ và đạo đức” (Nguyễn Hữu Cát và Mạc Văn Nam, 2004, tr. 11-16). Để giúp cho các cán bộ, đảng viên tránh những sai lầm trên và xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh, thiết nghĩ cần có nhiều biện pháp, nhưng trong đó quan trọng nhất là giáo dục. Đặc biệt là cần phải giáo dục tinh thần đoàn kết theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Việc giáo dục này có thể tiến hành bằng nhiều hình thức, nhiều hoạt động khác nhau. Ví như thông qua các lớp bồi dưỡng, học tập theo tấm gương của Bác Hồ... Biến những lời dạy của Bác trong Di chúc trở thành một phần của cuộc sống, cũng như sống mãi trong tâm trí của mỗi cán bộ, đảng viên.

Tinh thần đoàn kết được Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện xuyên suốt, có hệ thống, ngay từ giai đoạn Người hoạt động ở nước ngoài, đến lúc trở về, trực tiếp lãnh đạo cách mạng. Và trước khi từ giã thế gian, một lần nữa tinh thần này đã được Người nhấn mạnh trong bản Di chúc: “Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta. Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 622). Đây chính là một tư tưởng quý báu, một bài học vô giá mà

Người để lại cho thế hệ sau. Đặt trong hoàn cảnh hiện nay, nó không chỉ mang tính cấp thiết đối với cán bộ, đảng viên mà còn mang tính chiến lược đối với sự phát triển của Đảng.

Lịch sử đấu tranh của dân tộc đã chứng minh, dù gặp muôn vàn khó khăn, gian khổ nhưng với sự đoàn kết của toàn Đảng toàn dân, chúng ta đều vượt qua và chiến thắng. Ngày nay, để tiếp tục phát huy tinh thần đoàn kết, xây dựng đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội thì mọi người dân nói chung, các cán bộ, đảng viên nói riêng đều phải cùng nhau chung tay góp sức. Đặc biệt, các cán bộ, đảng viên phải đi đầu, nêu cao tinh thần gương mẫu. Trong tổ chức Đảng, các cán bộ, đảng viên phải yêu thương, giúp đỡ nhau, tuyệt đối không được “kèn cựa địa vị”, đồng thời phải thống nhất trong mọi hoạt động, không để tình trạng “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”. Mỗi người cần nhận thức rằng đoàn kết chính là sức mạnh, đoàn kết của Đảng là nòng cốt để đoàn kết toàn dân tộc, có đoàn kết toàn dân tộc thì mới có thành công, “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 13, tr. 119). Nếu các cán bộ, đảng viên mất đoàn kết, xa rời tổ chức thì chính là xa rời “truyền thống quý cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 622).

Người đời thường nói “đôi mắt là cửa sổ tâm hồn”, “giữ gìn con ngươi của mắt mình” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 622) cũng chính là giữ gìn cái tâm hồn, giữ gìn cái thiêng liêng nhất, quý giá nhất của mỗi người. Việc gây mất đoàn kết trong Đảng không chỉ đánh mất truyền thống của Đảng, gây hại cho đất nước, cho dân tộc mà cán bộ, đảng viên còn gây hại cho chính bản thân mình. Vì vậy, các cán bộ, đảng viên phải vừa có nghĩa vụ và trách nhiệm giữ gìn sự đoàn kết trong Đảng, vừa có ý thức trong việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng, góp phần làm cho Đảng ngày càng vững mạnh.

2.2.2. Cán bộ, đảng viên phải “thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình”

Để giữ gìn sự đoàn kết trong Đảng thì không

còn con đường nào khác, chính các cán bộ, đảng viên cần phải “thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình”” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 622). Làm theo lời dạy của Người, trong thời đại ngày nay, để khắc phục những khuyết điểm của bản thân, các cán bộ đảng viên phải không ngừng nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình. Nếu không phê bình, không tự phê bình thì đó là thái độ của những đảng viên và cán bộ “ươn hèn yếu ớt”.

Trước hết đối với “tự phê bình”, người tự phê bình phải trên tinh thần tự giác, mạnh dạn và thẳng thắn nêu ra khuyết điểm của bản thân, không phải qua loa xong chuyện. Vì nếu làm cho xong chuyện, thì sẽ mất tác dụng của việc “tự phê bình” và rơi vào bệnh hình thức. Lúc đó không những mất ý nghĩa của việc tự phê bình mà còn khiến cho nó thêm trầm trọng hơn. Còn đối với “phê bình”, phê bình là chỉ ra những sai lầm và khuyết điểm của người khác. Nhưng để đạt hiệu quả, người phê bình cần có thái độ khách quan, chính xác và công tâm. Tuyệt đối không vì mục đích cá nhân, lợi ích nhóm mà bôi nhọ, xúc phạm hay “hạ bệ” người khác. Do đó, nếu phê bình đúng: chẳng những không làm giảm thể diện và uy tín của cán bộ, của Đảng. Trái lại, còn làm cho sự lãnh đạo mạnh mẽ hơn, thiết thực hơn, do đó mà uy tín và thể diện càng tăng thêm. Về phía người bị phê bình, cũng cần phải có tâm lý tiếp thu, họ phải “vui lòng nhận xét để sửa đổi, không nên vì bị phê bình mà nản chí, hoặc oán ghét” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 5, tr. 272).

Qua “tự phê bình và phê bình” thì sẽ giúp cho cán bộ, đảng viên nhận thức được điểm yếu của bản thân, đồng thời tiếp thu được ý kiến đóng góp của người khác. Nó được xem như “thang thuốc” chữa bệnh, là vũ khí chống lại kẻ địch bên trong. Thông qua “thang thuốc hay nhất” là tự phê bình và phê bình sẽ làm cho “phần tốt trong mỗi con người nảy nở như hoa mùa xuân, làm cho mỗi một tổ chức tốt lên, phần xấu bị mất dần đi, tức là nói đến sự vươn tới chân, thiện, mỹ” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2005, tr. 130).

2.2.3. Cán bộ, đảng viên phải luôn luôn “cần kiệm liêm chính, chí công vô tư”

Không chỉ “thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình” mà cán bộ, đảng viên còn phải “thực sự thâm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 622). Cần, kiệm, liêm, chính là phẩm chất đạo đức quý giá luôn được Bác Hồ đề cao. Trong bài viết “Cần, kiệm, liêm, chính” đăng trên báo Cứu Quốc năm 1949, ở phần mở đầu Người đã đúc kết:

“Trời có bốn mùa: Xuân, Hạ, Thu, Đông.

Đất có bốn phương: Đông, Tây, Nam, Bắc.

Người có bốn đức: Cần, Kiệm, Liêm, Chính.

Thiếu một mùa, thì không thành trời.

Thiếu một phương, thì không thành đất.

Thiếu một đức thì không thành người” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 6, tr. 117).

Đến bản Di chúc, một lần nữa được Người lại nhấn mạnh “mỗi đảng viên và cán bộ phải thực sự thâm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư”. Cán bộ, đảng viên là những người đi đầu nên cần phải siêng năng, chăm chỉ.

Trong thời đại ngày nay, ngoài việc siêng năng, chăm chỉ còn cần phải biết năng động và sáng tạo để đạt hiệu quả cao trên tinh thần tuân thủ pháp luật của nhà nước. Không chỉ “cần” mà cán bộ, đảng viên còn phải học tập tính tiết kiệm, tiết kiệm về thời gian, công sức và của cải. Các cán bộ, đảng viên phải là người gương mẫu, tuyệt đối tránh xa những hình thức hoang phí, sa hoa, phô trương, gây lãng phí tiền của của nhân dân, của Nhà nước. Không được tham lam, sống cuộc sống trong sạch đó chính là “Liêm”. Trước cơ chế thị trường, đối mặt với sức mạnh của đồng tiền và đầy rẫy những cám dỗ, để giữ vững được “liêm” đòi hỏi cán bộ, đảng viên càng phải có bản lĩnh và tinh thần cảnh giác cao. Cán bộ, đảng viên phải tuyệt đối nói không với những dục vọng, ham muốn thấp hèn. Cần, kiệm, liêm là gốc rễ của chính. Người cán bộ, đảng viên cần phải ngay thẳng, đứng đắn. Đối với mình, dù bản

thân có tài, lập được nhiều thành tích lớn vẫn phải có thái độ khiêm tốn, chịu khó học tập, không được tự cao, tự đại. Đối với người khác thì phải có thái độ yêu thương, kính trọng và giúp đỡ, tránh xa kiểu hành xử “nịnh trên nạt dưới”. Các cán bộ, đảng viên khi xem xét một công việc gì, một vấn đề gì cũng cần phải trên tinh thần “chí công vô tư”.

Là những người đi đầu, nắm trong tay những trọng trách lớn, các cán bộ, đảng viên phải ý thức, không vì quyền lợi hay lợi ích cá nhân, gia đình, họ hàng hay bè bạn mà làm ảnh hưởng đến lợi ích chung của nhân dân, của Nhà nước. Nếu bản thân cán bộ, đảng viên luôn luôn đề cao “chí công vô tư” thì tâm hồn và đầu óc họ mới sáng suốt để làm tốt được công việc. Do đó, học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh là việc làm quan trọng và có tính cấp thiết. Trong đó, đặc biệt chú trọng đến tư tưởng đạo đức được thể hiện trong bản Di chúc thiêng liêng của Người.

2.2.4. Cán bộ, đảng viên là “người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”

Cán bộ, đảng viên phải luôn ghi nhớ lời căn dặn cuối cùng của Bác trước lúc ra đi đó là “phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 622). Một câu nói rất ngắn gọn nhưng chứa đựng ý nghĩa to lớn. Câu nói có hai vế rõ ràng: là người lãnh đạo nhân dân và là người đầy tớ của nhân dân. Thực tế cho thấy một số cán bộ, đảng viên hiện nay chỉ nhớ vế trước “người lãnh đạo” nhân dân, còn xa rời chức trách “người đầy tớ”. Để không mắc phải những sai lầm, gây mất niềm tin cho nhân dân thì họ cần phải ghi nhớ để thực hiện đúng và đủ vai trò, trách nhiệm của mình đối với dân.

Vấn đề này không phải đến bản Di chúc thì Người mới đề cập, mà nó đã được quan tâm và nhắc đi nhắc lại nhiều lần. Cụ thể như: Trong buổi bế mạc Hội nghị cán bộ của Đảng lần thứ sáu, 18/1/1949, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhấn mạnh: “Trước mặt quần chúng, không phải ra cứ viết lên trán chữ “cộng sản” mà ta được họ yêu mến. Quần chúng chỉ quý mến những người

có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước”” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 6, tr. 16). Đến ngày 10/02/1967, tại buổi nói chuyện với cán bộ tỉnh Hà Tây, Bác cũng đã nhắc nhở “Mỗi người đảng viên, mỗi người cán bộ từ trên xuống dưới đều phải hiểu rằng: mình vào Đảng để làm đầy tớ cho nhân dân... chứ không phải là quan nhân dân”” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 292). Đến bản Di chúc ra đời năm 1969, là những lời nhắc nhở cuối cùng của Bác về các vấn đề, trong đó có đạo đức cán bộ, đảng viên. Các cán bộ, đảng viên phải “xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”. Sự khẳng định các cán bộ, đảng viên vừa là người lãnh đạo, vừa là người đầy tớ của nhân dân, không hề mâu thuẫn mà nó thể hiện sự thống nhất, gắn bó với nhau. Mặt này làm điều kiện, tiền đề cho mặt kia phát triển. Làm người lãnh đạo, cán bộ, đảng viên phải có những phẩm chất của người lãnh đạo. Ví như luôn đi đầu, đưa ra những quyết sách kịp thời và hiệu quả, biết cách tổ chức và quản lý... Nhưng không vì thế mà hồng hách, cậy quyền cậy thế, tự kiêu tự đại, không xem người dân ra gì... quên đi trách nhiệm là người đầy tớ của nhân dân. Ngược lại họ cần phải lắng nghe ý kiến của nhân dân, xem xét các đường lối đưa ra có phù hợp với tâm tư người dân không, có đáp ứng nhu cầu thiết thực của nhân dân không... từ đó điều chỉnh và sửa đổi cho hợp lý. Có như vậy, các chủ trương, đường lối, chính sách đó mới thực sự đạt hiệu quả, mới đảm bảo được sự phát triển rộng khắp. Cũng như người dân mới tin tưởng và ủng hộ. Có được sự tin tưởng và ủng hộ của nhân dân sẽ có được tất cả, vì “trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân. Trong thế giới không gì mạnh bằng lực lượng đoàn kết của nhân dân”” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 10, tr. 453).

Mỗi cán bộ, đảng viên học tập tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh chính là học tập và làm theo tinh thần trách nhiệm đối với dân, với nước của Người. Trong bản Di chúc có một phần về việc riêng, tức là nói về bản thân Bác. Nói là về việc riêng, việc cá nhân sau cuối bản Di chúc (sau

khi nói hết về việc Đảng, về đoàn viên và thanh niên, nhân dân lao động và cuộc kháng chiến chống Mỹ) nhưng từng câu từng chữ vẫn chứa đựng việc chung, đều mang một nỗi lo lớn, đó là lo cho dân cho, cho nước. “Nay dù phải từ biệt thế giới này, tôi không có điều gì phải hối hận, chỉ tiếc là tiếc rằng không được phục vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa.”, chưa dừng lại, Người còn nhấn mạnh: “Sau khi tôi đã qua đời, chớ nên tổ chức điều phúng linh đình, để khỏi lãng phí thì giờ và tiền bạc của nhân dân”” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 15, tr. 623). Người lo, nỗi lo cho dân tộc và lo cho đất nước bị tổn kém về thì giờ và tiền bạc vì đám tang của Người. Một nỗi lo vĩ đại và lớn lao, một nỗi lo mang tên Hồ Chí Minh. Trong Di chúc đó, Người chỉ nói là về việc riêng, nhưng chúng ta nhận thấy đó cũng chính là việc chung, đó cũng chính là việc lấy bản thân làm gương. Quan niệm về phẩm chất đạo đức của cán bộ, đảng viên của Bác Hồ thật rõ ràng, giản dị mà sâu sắc. Mỗi cán bộ, đảng viên phải luôn luôn ý thức, đồng thời căn cứ vào tình hình thực tế, từng nhiệm vụ cụ thể để vận dụng tư tưởng đạo đức của Người một cách linh hoạt, tránh máy móc cứng nhắc.

3. Kết luận

Trải qua 90 năm (1930-2020), kể từ ngày Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời. Dưới sự lãnh đạo sáng suốt, Đảng đã đưa đất nước ta vượt qua bao khó khăn, thách thức để đạt những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, cũng như giữ vững ổn định chính trị và phát triển kinh tế. Và thế kỷ XXI đang mở ra trước mắt ta với bao điều mới lạ, những xu thế mới vận hội mới. Bên cạnh vấn đề phát triển kinh tế, hoà nhập quốc tế, ứng dụng khoa học kỹ thuật... để kiên định con đường xã hội chủ nghĩa, đưa đất nước đi lên, ngày càng gặt hái nhiều thành công hơn nữa, các cán bộ, đảng viên trong Đảng phải thấm nhuần phẩm chất đạo đức cách mạng theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, hướng đến mục tiêu “xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức” (Văn phòng Trung ương Đảng, 2016, tr. 202).

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2005). *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia.
- Nguyễn Hữu Cát và Mạc Văn Nam. (2004). Giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh. *Tạp chí Triết học*, (Số 9), 11-16.
- Ngọc Long. (2018). Tuyên án 92 bị cáo trong đường dây đánh bạc nghìn tỷ qua mạng. *Báo Nhân dân điện tử*. Truy cập từ <https://nhandan.com.vn/phapluat/item/38422902-tuyen-an-92-bi-cao-trong-duong-day-danh-bac-nghin-ty-qua-mang.html>.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*, tập 5. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*, tập 6. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*, tập 10. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*, tập 13. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*, tập 15. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Văn phòng Trung ương Đảng. (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia.